

RJEŠENJA ZA 7. RAZRED

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK OCIJENITI I BODOVATI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Kako je umnožak jednak 0 samo ako je jedan od faktora jednak 0, onda je $x = 0$, $|x| - 2 = 0$ ili $x + 2.2 = 0$.

Zato slijedi $x_1 = 0$.

Iz $|x| - 2 = 0$ slijedi $|x| = 2$ odnosno $x_2 = 2$ i $x_3 = -2$.

Na kraju $x_4 = -2.2$.

Najmanji cijeli broj koji je rješenje jednadžbe je broj -2 .

Zbroj svih rješenja je $z = x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 + 2 + (-2) + (-2.2) = -2.2$.

2. Neka je x broj prodanih lopti iz prve kutije. Brojevi prodanih lopti iz ostalih kutija tada su redom $2x$, $3x$, $4x$, $5x$, $6x$, $7x$, $8x$, $9x$ i $10x$, što je ukupno $55x$.

Iz posljednje kutije prodano je $10x$ lopti a ostala je jedna lopta. To znači da je u toj kutiji bilo $10x + 1$ lopta. Prema uvjetu zadatka i u svim ostalim kutijama bilo je toliko lopti, pa je ukupan broj lopti u kutijama bio $10(10x + 1)$ lopti.

Dakle, bilo je $10(10x + 1)$ lopti, prodano je $55x$ lopti, a ostalo 370 lopti. Vrijedi jednakost $10(10x + 1) = 55x + 370$. Odavde nalazimo $x = 8$.

U svakoj kutiji na početku prodaje bilo je $10x + 1 = 81$ lopta.

3. Neka su x i y mase kristala na početku.

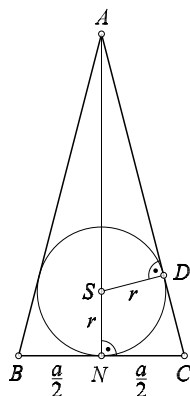
Povećanje mase prvog kristala nakon godinu dana iznosi $\frac{1}{25}x$, a za jedan mjesec $\frac{1}{300}x$.

Povećanje mase drugog kristala nakon godinu dana iznosi $\frac{1}{20}y$, a za jedan mjesec $\frac{1}{240}y$.

Masa prvog kristala za tri se mjeseca povećala za $\frac{1}{100}x$, a masa drugog kristala za sedam mjeseci povećala se za $\frac{7}{240}y$.

Kako su ta povećanja jednaka, izjednačavanje daje $\frac{1}{100}x = \frac{7}{240}y$. Odavde dobivamo konačno traženi odnos masa $x : y = 35 : 12$.

4.

$$\left. \begin{array}{l} |AN| = 4 \text{ cm} \\ |SN| = |SD| = r \end{array} \right\} \implies |AS| = 40 - r$$

$\triangle ANC \sim \triangle ADS$ jer su pravokutni sa zajedničkim kutom $\sphericalangle NAC$. Vrijedi:

$$\frac{|NC|}{|AC|} = \frac{|DS|}{|AS|}$$
$$\frac{a}{2} : b = r : (4 - r).$$

Zbog $a : b = 1 : 2$, vrijedi $\frac{a}{2} : b = 1 : 4$ pa je:

$$1 : 4 = r : (4 - r)$$

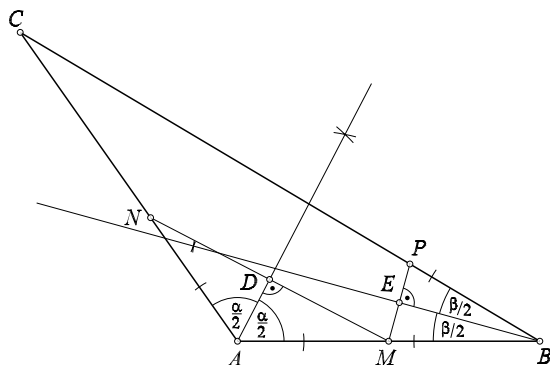
$$4r = 4 - r$$

$$5r = 4$$

$$r = \frac{4}{5} \text{ cm.}$$

Duljina polumjera trokutu upisane kružnice je $\frac{4}{5}$ cm.

5.

Kako je $\sphericalangle MAD = \sphericalangle NAD = \frac{\alpha}{2}$, $\sphericalangle ADM = \sphericalangle ADN = 90^\circ$ i \overline{AD} zajednička stranica trokuta $\triangle AMD$ i $\triangle AND$, prema teoremu K-S-K o sukladnosti slijedi $\triangle AMD \cong \triangle AND$. Iz sukladnosti slijedi $|AM| = |AN|$.

S obzirom da je $\sphericalangle MBE = \sphericalangle PBE = \frac{\beta}{2}$, $\sphericalangle BEM = \sphericalangle BEP$ i \overline{BE} zajednička stranica trokuta $\triangle BEM$ i $\triangle BEP$, prema teoremu K-S-K o sukladnosti slijedi $\triangle BEM \cong \triangle BEP$. Iz sukladnosti slijedi $|BM| = |BP|$.

Neka je $x = |AN|$, $y = |BP|$ i $n = |CN|$. Tada vrijedi $|CP| = 2|CN| = 2n$, $|AC| = |AN| + |NC| = x + n$ i $|BC| = |BP| + |PC| = y + 2n$.

Dalje je $x + n = 10$ i $y + 2n = 16$ odnosno $x = 10 - n$ i $y = 16 - 2n$.

Budući da je $|AB| = |AM| + |MB| = |AN| + |BP| = x + y$, slijedi

$$\begin{aligned} x + y &= 8 \\ (10 - n) + (16 - 2n) &= 8 \\ -3n &= 8 - 10 - 16 \\ -3n &= -18 \\ n &= 6. \end{aligned}$$

Dakle, $x = 10 - n = 4$ i $y = 16 - 2n = 4$.

Na kraju, $|AM| : |MB| = |AN| : |BP| = x : y = 4 : 4 = 1 : 1$.

RJEŠENJA ZA 8. RAZRED

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK OCIJENITI I BODOVATI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Transformirajmo zadanu jednakost:

$$\begin{aligned}\frac{a}{b} - \frac{b}{a} &= a + b \\ \frac{a^2 - b^2}{ab} &= a + b \\ \frac{(a - b)(a + b)}{ab} &= a + b \quad / : (a + b) \neq 0 \\ \frac{a - b}{ab} &= 1 \\ \frac{a}{ab} - \frac{b}{ab} &= 1 \\ \frac{1}{b} - \frac{1}{a} &= 1 \\ \frac{1}{a} - \frac{1}{b} &= -1\end{aligned}$$

2.

$$\begin{aligned}&\left(2006 - \sqrt{1 + 2008\sqrt{1 + 2007 \cdot 2005}}\right)^2 \\ &= \left(2006 - \sqrt{1 + 2008\sqrt{1 + (2006 + 1)(2006 - 1)}}\right)^2 \\ &= \left(2006 - \sqrt{1 + 2008\sqrt{1 + 2006^2 - 1^2}}\right)^2 \\ &= \left(2006 - \sqrt{1 + 2008\sqrt{2006^2}}\right)^2 \\ &= \left(2006 - \sqrt{1 + 2008 \cdot 2006}\right)^2 \\ &= \left(2006 - \sqrt{1 + (2007 + 1)(2007 - 1)}\right)^2 \\ &= \left(2006 - \sqrt{1 + 2007^2 - 1^2}\right)^2 \\ &= \left(2006 - \sqrt{2007^2}\right)^2 \\ &= (2006 - 2007)^2 \\ &= (-1)^2 \\ &= 1\end{aligned}$$

3. Neka je d_t duljina tunela, d_v duljina vozila i n broj vozila u koloni. Neka su v_1, v_2 i v_3 brzine, a t_1, t_2 i t_3 vremena prolaska kroz tunel u dolasku, povratku odnosno zamišljenom slučaju povratka. Tada vrijedi sustav jednačbi

$$\begin{aligned}d_t + nd_v + 2(n - 1)d_v &= v_1 t_1, \\d_t + nd_v + 3(n - 1)d_v &= v_2 t_2, \\d_t + \frac{n}{2}d_v + 4\left(\frac{n}{2} - 1\right)d_v &= v_3 t_3.\end{aligned}$$

Lako se odredi da je $v_1 = 20$ m/s, $v_2 = 31$ m/s, $v_3 = 30$ m/s, $t_1 = 292$ sek., $t_2 = 190$ sek., $t_3 = 193$ sek., pa vrijedi

$$\begin{aligned}d_t + nd_v + 2(n - 1)d_v &= 5840, \\d_t + nd_v + 3(n - 1)d_v &= 5890, \\d_t + \frac{n}{2}d_v + 4\left(\frac{n}{2} - 1\right)d_v &= 5790.\end{aligned}$$

Ako od druge jednačbe sustava oduzmemo prvu jednačbu i od druge jednačbe oduzmemo treću jednačbu, tada slijedi

$$\begin{aligned}(n - 1)d_v &= 50, \\ \left(\frac{n}{2} + n + 1\right)d_v &= 100.\end{aligned}$$

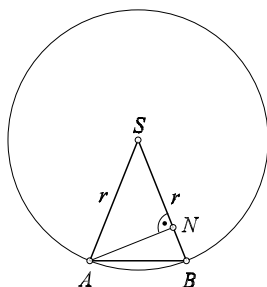
Izrazimo li d_v iz prve jednačbe te uvrstimo u drugu jednačbu, slijedi

$$\left(\frac{n}{2} + n + 1\right) \cdot \frac{50}{n - 1} = 100.$$

Dalje slijedi $n = 6$, $d_v = 10$ i $d_t = 5680$.

Duljina tunela je 5680 m. Duljina vozila u koloni je 10 m, a broj vozila je 6.

4.

Izdvojimo karakterističan trokut pravilnog osmerokuta $\triangle ABS$. Duljine krakova su 8 cm. Točka N pripada \overline{BS} i $\overline{AN} \perp \overline{BS}$, tj. \overline{AN} je visina na krak $\triangle ABS$.

$\sphericalangle ASB = 45^\circ$, pa je $\triangle ANS$ jednakokratan i pravokutan.

Neka je $|AN| = |NS| = v_b$. U $\triangle ANS$ vrijedi $r = v_b\sqrt{2}$, odakle je

$$v_b\sqrt{2} = 8, \quad \text{tj.}$$

$$v_b = 4\sqrt{2}.$$

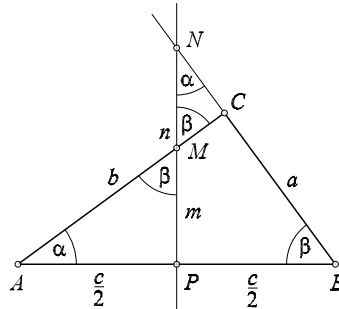
Površina $\triangle ABS$ je

$$P_{\triangle ABS} = \frac{1}{2} \cdot 8 \cdot 4\sqrt{2} = 16\sqrt{2} \text{ cm}^2.$$

Površina osmerokuta je

$$P = 8 \cdot P_{\triangle ABS} = 8 \cdot 16\sqrt{2} = 128\sqrt{2} \text{ cm}^2.$$

5.

Neka su α i β kutovi trokuta ABC . Tada je zbog okomitih krakova i $\sphericalangle PNB = \alpha$, a $\sphericalangle AMP = \sphericalangle CMN = \beta$. Trokuti APM i BPN su slični, pa je $\frac{c}{2} : m = n : \frac{c}{2}$, odakle dobivamo duljinu hipotenuze $c = 2\sqrt{mn}$. Iz trokuta

APM dobivamo još da je $|AM| = \sqrt{\frac{c^2}{4} + m^2} = \sqrt{mn + m^2}$.

Trokuti APM i ABC su slični, pa je $m : |AM| = a : c$, odnosno $a|AM| = mc$. Uvrštavanjem i sređivanjem dobivamo duljinu prve katete

$$a = \frac{2m\sqrt{mn}}{\sqrt{mn + m^2}}.$$

Trokuti APM i MCN su slični, pa je $m : |AM| = (b - |AM|) : (n - m)$, odnosno $(b - |AM|)|AM| = m(n - m)$. Sređivanjem dobivamo duljinu druge

$$\text{katete } b = \frac{2mn}{\sqrt{mn + m^2}}.$$